

European Securities and
Markets Authority

Pamatnostādnes

Atbrīvojums tirgus uzturētāja darbībām un primārā tirgus operācijām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 236/2012 par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem

Satura rādītājs

I.	Darbības joma	3
II.	Definīcijas	3
III.	Mērķis	3
IV.	Atbilstības un ziņošanas pienākumi	3
V.	Pamatinformācija un ievads	5
VI.	Atbrīvojuma tirgus uzturētāja darbībām definīcija un darbības joma	6
VII.	Tās kompetentās iestādes noteikšana, kam jāsūta paziņojums	10
VIII.	Piemērotības atbrīvojumam vispārīgie principi un kvalificēšanās kritēriji	11
	<i>VIII.I. Vispārīgie principi</i>	<i>11</i>
	<i>VIII.II. Principi un kvalificēšanās kritēriji, kas būtu jāpiemēro, "veicot publisku pastāvīgu divvirzienu kotāciju, kam ir salīdzināms apmērs un konkurētspējīgas cenas, tā rezultātā regulāri un nepārtraukti nodrošinot likviditāti tirgū" (2. panta 1. punkta k) apakšpunkta i) daļa)</i>	<i>11</i>
	<i>VIII.III. Principi un kvalificēšanās kritēriji, kas būtu jāpiemēro "savas parastās uzņēmējdarbības ietvaros izpildot klientu ierosinātus rīkojumus vai izpildot rīkojumus, reaģējot uz klienta pieprasījumu veikt tirdzniecību" (2. panta 1. punkta k) apakšpunkta ii) daļa)</i>	<i>15</i>
	<i>VIII.IV. Prognozējošā riska ierobežošana saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta iii) daļu</i>	<i>15</i>
IX.	Atbrīvošanas process	16
X.	Pārejas pasākumi	19

I. Darbības joma

1. Šīs pamatnostādnes piemēro ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kredītiestādēm, trešo valstu vienībām un sabiedrībām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem (*MiFID*), 2. panta 1. punkta l) apakšpunktā.
2. Šīs pamatnostādnes piemēro saistībā ar paziņojumu par atbrīvojumu tirgus uzturētāja darbībām un atbrīvojumu pilnvarotā primārā tirgotāja darbībām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 236/2012 par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem (Regula) 17. pantu.

II. Definīcijas

EEZ:	Eiropas Ekonomikas zona
<i>ESMA</i> regula:	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK.
<i>MiFID</i> :	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem.

III. Mērķis

3. Šo pamatnostādņu mērķis ir:
 - sniegt palīdzību paziņojošai personai paziņošanas procesā, precizējot un aprakstot rakstveida paziņojuma saturu un nodrošinot paziņojuma veidlapas veidni;
 - izstrādāt kopīgu pieeju paziņojuma veidlapas iesniegšanai, paziņojošās personas darbību izvērtēšanai attiecībā uz piemērotību atbrīvojumam un piemērotības apstākļu uzraudzībai pēc atbrīvojuma piešķiršanas.

IV. Atbilstības un ziņošanas pienākumi

Pamatnostādņu statuss

4. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar *ESMA* regulas 16. pantu. Saskaņā ar *ESMA* regulas 16. panta 3. punktu kompetentās iestādes un finanšu tirgu dalībnieki dara visu iespējamo, lai ievērotu pamatnostādnes un ieteikumus.
5. Kompetentajām iestādēm, kam paredzētas šīs pamatnostādnes, tās būtu jāievēro, iekļaujot uzraudzības praksē, tostarp gadījumos, kad konkrētas pamatnostādnes šajā dokumentā ir paredzētas galvenokārt finanšu tirgu dalībniekiem.

Ziņošanas prasības

6. Kompetentās iestādes, kam piemēro šīs pamatnostādnes, paziņo *ESMA*, vai tās izpilda vai plāno izpildīt šīs pamatnostādnes, norādot arī neizpildes iemeslus, līdz datumam, kas iestājas divus mēnešus pēc publicēšanas. Paziņojuma veidne ir pieejama *ESMA* tīmekļa vietnē.
7. Finanšu tirgu dalībniekiem nav jāiesniedz paziņojums.

V. Pamatinformācija un ievads

8. Regulu, kas publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2012. gada 24. martā, piemēro no 2012. gada 1. novembra.
9. Regulas 17. pants paredz atbrīvojumu tirgus uzturētāja darbībām un primārā tirgus operācijām. Regulas noteikumi paredz, ka paziņojums par nodomu izmantot atbrīvojumu jāiesniedz kompetentai iestādei saskaņā ar 17. panta 5. punktu (savas piederības valstī saistībā ar atbrīvojumu tirgus uzturētāja darbībām) un 17. panta 6. punktu (attiecīgai kompetentai iestādei attiecībā uz konkrēto valsts parāda vērtspapīru saistībā ar pilnvarotā primārā tirgotāja atbrīvojumu), taču atbrīvotās darbības var notikt arī citās jurisdikcijās ārpus šīs iestādes uzraudzības jomas. Īpašā gadījumā, kad trešās valsts personas nav reģistrētas Savienībā, paziņojumu nosūta tās Savienībā esošās galvenās tirdzniecības vietas kompetentajai iestādei, kurā šīs trešās valsts personas veic tirdzniecību (skatiet VII sadaļu par kompetentās iestādes noteikšanas kārtību).
10. Lai nodrošinātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus, tirgus prakses konsekvenci un uzraudzības prakses konvergenci visā EEZ, ESMA ir izstrādājusi šīs pamatnostādnes par tirgus uzturētāja darbībām, kā noteikts regulas 2. panta 1. punktā, un par kopīgu pieeju atbrīvojumu piemērošanai saskaņā ar 17. pantu.
11. Saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunktu “tirgus uzturētāja darbības” ir darbības, ko veic tādas ieguldījumu brokeru sabiedrības, kredītiestādes, trešās valsts vienības, vai Direktīvas 2004/39/EK (*MiFID*) 2. panta 1. punkta l) apakšpunktā minētās sabiedrības, kas ir tirdzniecības vietas vai tirgus dalībnieks trešā valstī, kuras tiesisko regulējumu un uzraudzības sistēmu Komisija pasludinājusi par līdzvērtīgu saskaņā ar 17. panta 2. punktu, ja attiecībā uz finanšu instrumentu – neatkarīgi no tā, vai to tirgo tirdzniecības vietā vai ārpus tirdzniecības vietas, – tā darbojas kā galvenā persona kādā no šādām darbībām:
 - a. veicot publisku pastāvīgu divvirzienu kotāciju, kam ir salīdzināms apmērs un konkurētspējīgas cenas, tā rezultātā regulāri un nepārtraukti nodrošinot likviditāti tirgū;
 - b. savas parastās uzņēmējdarbības ietvaros izpildot klientu ierosinātus rīkojumus vai izpildot rīkojumus, reaģējot uz klienta pieprasījumu veikt tirdzniecību;
 - c. ierobežojot to pozīciju risku, kas veidojas, pildot uzdevumus saskaņā ar a) un b) punktu.
12. 2. panta 1. punkta n) apakšpunkts definē “pilnvarotu primāro tirgotāju” kā fizisku vai juridisku personu, kura parakstījusi vienošanos ar valsts emitentu vai kuru valsts emitents vai kāds tā vārdā ir oficiāli atzinis par primāro tirgotāju un kura saskaņā ar minēto vienošanos vai atzīšanu apņēmusies darboties kā galvenā persona saistībā ar primārā un sekundārā tirgus operācijām saistībā ar minētā emitenta emitētiem parāda vērtspapīriem.
13. 17. panta 1. punkta noteikumi atbrīvo personas, kas veic darījumus tirgus uzturētāja darbību dēļ no neto īso pozīciju pārredzamības prasībām attiecībā uz akcijām un valsts parāda vērtspapīriem, no ierobežojumiem attiecībā uz akciju un valsts parāda vērtspapīru nesegtu īso pārdošanu un no aizlieguma slēgt nesegtus valsts kredītriska mijmaiņas darījumus. Jāuzsver, ka šo atbrīvojumu piemēro tikai darījumiem, kas veikti, īstenojot tirgus uzturētāja darbības, kā iepriekš definēts 11. punkta a)–c) apakšpunktā; to nepiemēro visai paziņojošās vienības darbības jomai. Kā

nepārprotami norādīts 26. apsvērumā, šo atbrīvojumu nepiemēro minēto personu tirdzniecībai savā vārdā.

14. Saskaņā ar regulas 17. panta 3. punktu personām, kuras atbrīvotas kā pilnvaroti primārie tirgotāji, kam saskaņā ar 2. panta 1. punkta n) apakšpunktu nav jāiesniedz paziņojumi par neto īsajām pozīcijām valsts parāda vērtspapīriem, nepiemēro ierobežojumu par valsts parāda instrumentu nesegtu īso pārdošanu un neaizliedz slēgt nesegtus valsts kredītriska mijmaiņas darījumus. Jāuzsver, ka šo atbrīvojumu nepiemēro visai pilnvaroto primāro tirgotāju darbības jomai. Svarīgi ir arī ņemt vērā, ka šo atbrīvojumu piemēro jebkuriem finanšu instrumentiem, tostarp kredītriska mijmaiņas darījumiem saistībā ar valsts parāda vērtspapīriem, attiecībā uz ko minētā persona ir pilnvarots primārais tirgotājs un darbojas kā tāds.
15. Saskaņā ar 17. panta 1. punktu un 17. panta 3. punktu piešķirtos atbrīvojumus var izmantot tikai gadījumos, kad attiecīgai kompetentai iestādei iepriekš rakstveidā ir iesniegts paziņojums par nodomu izmantot šo atbrīvojumu vismaz 30 kalendārās dienas pirms paredzētās pirmās šā atbrīvojuma izmantošanas reizes.
16. Kompetentā iestāde var aizliegt paziņojuma iesniedzējam izmantot atbrīvojumu, ja tā uzskata, ka šī persona neatbilst atbrīvojuma nosacījumiem. Pamatots aizliegums jānosūta rakstveidā 30 kalendāro dienu laikā pēc pilna paziņojuma saņemšanas, kurā iekļauta visa 65. punktā minētā attiecīgā informācija. Ja kompetentā iestāde atzīst, ka paziņojums atbilst atbrīvojuma nosacījumiem, tā var par to informēt paziņojošo vienību, negaidot, kamēr beigsies šis 30 kalendāro dienu periods.
17. Jāteic, ka regulā paredzētā prasība iesniegt paziņojumu 30 dienas iepriekš var radīt praktiskas grūtības dažos īpašos gadījumos (piemēram, *IPO*). Šādā gadījumā kompetentā iestāde būtu jāinformē iespējami drīz, lai tā varētu i) apstrādāt paziņojumu mazāk nekā 30 dienās un ii) apstiprināt paziņojošai personai, ka tā neplāno aizliegt atbrīvojuma izmantošanu. *ESMA* izprot, ka kompetentās iestādes ātra un labvēlīga informācija ļautu šai personai izmantot atbrīvojumu, sākot jau no paziņojuma saņemšanas dienas.
18. Turklāt attiecīgā kompetentā iestāde jebkurā laikā var pieņemt lēmumu anulēt atbrīvojuma piemērošanu, ja fiziskās vai juridiskās personas apstākļi izmainās tā, ka tā vairs neatbilst atbrīvojuma nosacījumiem. Kompetentā iestāde tā var rīkoties pēc savas iniciatīvas un vērtējuma vai pamatojoties uz papildu paziņojumu, kas saņemts no fiziskās vai juridiskās personas saskaņā ar 17. panta 9. vai 10. punktu un informē par izmaiņām, kuras ietekmē šīs personas spēju izmantot atbrīvojumu.

VI. Atbrīvojuma tirgus uzturētāja darbībām definīcija un darbības joma

19. Lai nodrošinātu atbrīvojuma piemērošanu vienotā veidā, ir svarīgi panākt kopīgu izpratni par atbrīvotajām darbībām. Precīzāk, lai kvalificētos atbrīvojumam, tirgus uzturētāja darbības jāveic kādai no turpmāk minētajām personām, darbojoties kā galvenajai personai finanšu instrumentā jebkurā no diviem statusiem un ar to saistītajās riska ierobežošanas darbībās, kas izklāstītas 2. panta 1. punkta k) apakšpunktā, tirdzniecības vietā vai ārpus tās:
 - a. ieguldījumu brokeru sabiedrībai, kas ir tirdzniecības vietas dalībniece; vai
 - b. kredītiestādei, kas ir tirdzniecības vietas dalībniece; vai

- c. trešās valsts personai, kas ir tirgus dalībiece trešajā valstī, kuras tiesisko regulējumu un uzraudzības sistēmu Komisija pasludinājusi par līdzvērtīgu saskaņā ar 17. panta 2. punktu; vai
 - d. trešās valsts personai, kas ir tirdzniecības vietas dalībiece Eiropas Savienībā; vai
 - e. sabiedrībai, kas minēta Direktīvas 2004/39/EK 2. panta 1. punkta l) apakšpunktā un ir tirdzniecības vietas dalībiece.
20. Apkopojot iepriekš teikto, vienības konkrētajām darbībām ir trīs priekšnoteikumi, lai tā saņemtu atbrīvojumu no regulas prasībām:
- a. jābūt dalībnieci tirgū; kur tā
 - b. darbojas kā galvenā persona vienā no statusiem, kas iepriekš definēti 11. punktā;
 - c. finanšu instrumentā, attiecībā uz kuru tā iesniedz paziņojumu par atbrīvojumu.
21. Tomēr šai personai nav jāveic tirgus uzturētāja darbības vienīgi tajā vietā vai tirgū vai jābūt atzītai par tirgus uzturētāju vai likviditātes nodrošinātāju saskaņā ar šīs tirdzniecības vietas vai tirgus noteikumiem. Tāpat nav arī prasības uzņemties atsevišķu līgumisku pienākumu veikt tirgus uzturētāja darbības. Piemēram, persona var saņemt atbrīvojumu, tirgojoties tirdzniecības vietā vai tirgū, lai ierobežotu pozīcijas, kas izriet no tās darbībām saskaņā ar regulas 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta i) daļu vai 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta ii) daļu, kuras veiktas ārpus šīs tirdzniecības vietas vai tirgus.
22. ESMA norāda, ka Eiropas Komisijas dienesti ir rakstveidā snieguši juridisku analīzi par tirgus uzturētāja definīciju regulas 2. panta 1. punkta k) apakšpunktā, paskaidrojot, ka novērtējums par katru un ikvienu iepriekš minēto nosacījumu, lai kvalificētu tirgus uzturētāja darbības, jāveic, novērtējot katru atsevišķo finanšu instrumentu. Saskaņā ar šo Eiropas Komisijas analīzi tirgus uzturētāja darbības attiecībā uz instrumentiem, ko nav atļauts tirgot vai netirgo nevienā tirdzniecības vietā, kā tas pašlaik notiek ar daudziem valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem, dažām valstu parādāzīmēm vai biržā nekotētiem atvasinātajiem instrumentiem, nevar kvalificēt atbrīvojumam saskaņā ar regulas 17. panta 1. punktu, jo nav iespējams izpildīt dalības prasību.
23. Jāpiebilst, ka atbrīvojums attiecas tikai uz darbībām, kuras, ņemot vērā katra darījuma īpašos apstākļus, ir faktiski veiktas tirgus uzturētāja statusā, kā definēti regulas 2. panta 1. punkta k) apakšpunktā. Līdz ar to nav gaidāms, ka personas, kuras paziņos par nodomu izmantot atbrīvojumu, būs turētājas lielam daudzumam īso pozīciju saistībā ar tirgus uzturētāja darbībām, izņemot neilgus laika posmus.
24. Vērtspapīru arbitražas darbības (jo īpaši tās, ko īsteno starp dažādiem finanšu instrumentiem, bet ar to pašu pamata nodrošinājumu) nav uzskatāmas par tirgus uzturētāja darbībām saskaņā ar regulas jomu, un tādēļ tās nevar saņemt atbrīvojumu.
25. Veicot riska ierobežošanas darbības saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta iii) daļu, ierobežošanas nolūkā iegādātās pozīcijas lielumam būtu jābūt proporcionālam ierobežotās iedarbības lielumam, lai šīs darbības kvalificētos atbrīvojumam. Pēc kompetentās iestādes

pieprasījuma personai vajadzētu pamatot, kādēļ nebija iespējama precīza lieluma sakritība. Jebkurā gadījumā atšķirībām vajadzētu būt nenozīmīgām.

26. Pēc nosacījumu izpildes šīs personas tirgus uzturētāja darbības konkrētā instrumentā vai saistībā ar to saskaņā ar 17. panta 1. punktu var atbrīvot no regulas 5., 6., 7., 12., 13. un 14. panta prasībām, t. i., no pārredzamības prasības, kas attiecas uz neto īsajām pozīcijām attiecībā uz akcijām un valsts parāda vērtspapīriem, no ierobežojuma attiecībā uz akciju un valsts parāda instrumentu nesegtu īso pārdošanu un no aizlieguma slēgt nesegtus valsts kredītriska mijmaiņas darījumus.
27. Tomēr tirgus uzturētāja darbības attiecībā uz valsts kredītriska mijmaiņas darījumiem netiek atbrīvotas no regulas 8. panta prasības, t. i., paziņot kompetentajai iestādei par valsts kredītriska mijmaiņas darījumu nesegtām pozīcijām gadījumos, kad kompetentā iestāde ir apturējusi šādu instrumentu ierobežojumu saskaņā ar 14. panta 2. punktu.

Atbrīvojums atsevišķiem instrumentiem

28. Savukārt saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunktu tirgus uzturētāja darbības ir definētas kā darbošanās finanšu instrumentā galvenās personas statusā. Līdz ar to atbrīvojums saskaņā ar 17. panta 1. punktu piemērojams darbībām finanšu instrumentā, t. i., katrā atsevišķā instrumentā īpaši, un nebūtu uzskatāms par vispārēju atbrīvojumu visām tirgus uzturētāja darbībām kopumā. Tādēļ paziņojumam, ko iesniedz, paziņojot par nodomu izmantot atbrīvojumu saskaņā ar 17. panta 1. punktu, un turpmākajai šā atbrīvojuma izmantošanai būtu jāattiecas uz finanšu instrumentu, ko emitējis konkrēts emitents, uz kuru attiecas regulas prasības, t. i.:
 - a. uz šim režīmam pakļauta emitenta akcijām;
 - b. uz valsts emitentu, kas definēts regulā.
29. Jebkurā šādā paziņojumā par atbrīvojumu būtu jānorāda:
 - a. attiecībā uz akcijām – individuālo instrumentu, attiecībā uz kuru paziņo tirgus uzturētāja darbības atbrīvojuma saņemšanas nolūkā;
 - b. attiecībā uz valsts parāda vērtspapīriem un kredītriska mijmaiņas darījumiem ar valsts parāda vērtspapīriem, ja attiecināms – valsts emitentu parāda vērtspapīriem, attiecībā uz kuriem tirgus uzturētāja darbības paziņo atbrīvojuma saņemšanas nolūkā.
30. Ja tirgus uzturētāja darbības veic finanšu instrumentā, kas nav akcija vai valsts parāda instruments un rada garās vai īsās pozīcijas, kā definēts regulas 3. un 4. pantā, paziņojumā vajadzētu norādīt finanšu instrumenta kategoriju saskaņā ar Komisijas deleģētās Regulas (ES) Nr. 918/2012 I pielikuma 1. un 2. daļu un atbilstošās akcijas vai valsts parāda vērtspapīru emitentu. Svarīgi, ka darbības attiecībā uz atbilstošajām akcijām vai valsts parāda vērtspapīriem tiks atbrīvotas tikai tādā mērā, kādā tās veic, lai ierobežotu tirgus uzturētāja darbības minētajā finanšu instrumentā saskaņā ar regulas 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta iii) daļu.
31. Šai informācijai būtu jāļauj kompetentajai iestādei labāk izvērtēt katru instrumentu atsevišķi vai katru valsts emitentu atsevišķi, vai aizliegt izmantot atbrīvojumu saskaņā ar 17. panta 7. punktu.

32. Attiecībā uz atbrīvojumu saskaņā ar regulas 17. panta 1. punktu ir uzskatāms, ka finanšu instrumenti, kas minēti 30. punktā, ir tie biržas sarakstā iekļautie finanšu instrumenti, kuros esošās pozīcijas ir jāņem vērā, aprēķinot neto īsās pozīcijas. Proti, attiecībā uz akcijām – instrumenti, kas minēti Komisijas deleģētās Regulas (ES) Nr. 918/2012 I pielikuma 1. daļā:
- a. iespēju līgumi;
 - b. segtie galvojumi;
 - c. nākotnes līgumi;
 - d. ar indeksiem saistīti instrumenti;
 - e. līgumi par starpībām;
 - f. biržā tirgotu fondu akcijas/apliecības;
 - g. mijmaiņas darījumi;
 - h. līgumi par izsoļu starpībām;
 - i. standartizēti privāto vai profesionālo ieguldījumu produkti;
 - j. kompleksi atvasinātie instrumenti;
 - k. ar akcijām saistīti sertifikāti;
 - l. globāli depozitārie sertifikāti.

Attiecībā uz valsts emitentiem – instrumenti, kas minēti Komisijas deleģētās Regulas (ES) Nr. 918/2012 I pielikuma 2. daļā:

- a. iespēju līgumi;
 - b. nākotnes līgumi;
 - c. ar indeksiem saistīti instrumenti;
 - d. līgumi par starpībām;
 - e. mijmaiņas darījumi;
 - f. līgumi par izsoļu starpībām;
 - g. kompleksi atvasinātie instrumenti;
 - h. ar valsts parāda vērtspapīriem saistīti sertifikāti.
33. Jo īpaši personas tirgus uzturētāja darbības ar atvasinātajiem instrumentiem un *ETF*, kad attiecīgā atvasinātā instrumenta pamata instruments(-i) un iesaistītās *ETF* sastāvdaļas ir attiecīgi finanšu

instrumenti, uz kuriem attiecas režīma joma, var kvalificēties atbrīvojumam, ciktāl tirdzniecība ar attiecīgajiem pamata instrumentiem tiek veikta ar mērķi ierobežot tirgus uzturētāja darbības ar attiecīgajiem atvasinātajiem instrumentiem un *ETF*.

34. Šāda pieeja saskan ar regulas tekstu. Jāatgādina arī, ka saskaņā ar Eiropas tiesību aktu interpretācijas vispārīgajiem principiem, ko piemēro vispārīgi, atbrīvojums, kas iekļauts Eiropas juridiskā dokumentā, būtu interpretējams sašaurināti. Turklāt jebkura cita interpretācija ierobežotu regulas efektivitāti – *de facto* neierobežoti paplašinot atbrīvojumu piemērošanu.

Dalības prasība

35. Jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kas vēlas izmantot atbrīvojumu tirgus uzturētāja darbībām un paziņo attiecīgai kompetentai iestādei par savu nodomu, jābūt dalībnieci tirdzniecības vietā (t. i., regulētā tirgū vai daudzpusējas tirdzniecības sistēmā (*MTF*), kā definēts *MiFID* 4. panta 14. punktā un 4. panta 15. punktā) vai citā “līdzvērtīgā” tirgū trešā valstī, kur tā darbojas kā galvenā persona finanšu instrumentā jebkurā no diviem statusiem un ar to saistītajās riska ierobežošanas darbībās, kas minētas 2. panta 1. punkta k) apakšpunktā.
36. Jebkurā gadījumā instrumentam, uz ko attiecas paziņojums, būtu jābūt atļaujai tirgot vai tas būtu jātirgo tajā tirdzniecības vietā vai tirgū, kurā šī persona ir dalībniece. Uz finanšu instrumentiem, kas minēti 30. punktā, neattiecas prasība par dalību tirdzniecības vietā, kurā atbilstošās akcijas vai valsts parāda vērtspapīrus ir atļauts tirgot vai tirgo.

VII. Tās kompetentās iestādes noteikšana, kam jāsaņem paziņojums

37. Regula nosaka, kurai kompetentajai iestādei fiziskā vai juridiskā persona nosūta paziņojumu par nodomu izmantot atbrīvojumu tirgus uzturētāja darbībām vai kā pilnvarotam primārajam tirgotājam. Tomēr ir atšķirība starp trešās valsts personu, kas nav reģistrēta Savienībā, un citām personām, kuras ir dibinātas, reģistrētas vai atrodas Savienībā.
38. Personām, kuras ir reģistrētas Savienībā, attiecīgā kompetentā iestāde (*RCA*) paziņošanas nolūkam ir:
- atbrīvojumam tirgus uzturētāja darbībām – minētās personas piederības dalībvalsts kompetentā iestāde, kā definēts regulas 2. panta 1. punkta i) apakšpunktā;
 - atbrīvojumam kā pilnvarotam primārajam tirgotājam – attiecīgo valsts parāda vērtspapīru dalībvalsts kompetentā iestāde.
39. Attiecībā uz trešās valsts personu, kas nav reģistrēta Savienībā (trešās valsts personu), regulas 17. panta 8. punkts paredz, ka attiecīgā kompetentā iestāde ir šīs personas Savienībā esošās galvenās tirdzniecības vietas, kurā tā veic tirdzniecību, kompetentā iestāde. Tādēļ, kad trešās valsts persona vēlas izmantot atbrīvojumu tirgus uzturētāja darbībām konkrētam finanšu instrumentam vai kā primārajam tirgotājam, tai būtu jāiesniedz paziņojums tās tirdzniecības vietas iestādei, kurā šī persona veic lielāko daļu tirdzniecības darbību Eiropā.
40. Trešās valsts persona vajadzētu novērtēt savu darbību iepriekšējā gadā, pamatojoties uz apgrozījumu (kā noteikts Komisijas Regulas (EK) Nr. 1287/2006 2. panta 9. punktā) katrā tirdzniecības vietā, kad tā veic tirgus uzturētāja darbības ar finanšu instrumentiem Eiropā un īsteno

sekundārās tirgus operācijas ar valsts parāda instrumentiem kā pilnvarots primārais tirgotājs, un novērtē, kurā Eiropas tirdzniecības vietā (t. i., regulētajā tirgū vai *MTF*) tā ir bijusi aktīvāka.

41. Tam būtu jānodrošina katra trešās valsts persona ar vienotu pieejas punktu Eiropā, proti, ar vienu Eiropas kompetento iestādi, kam vajadzētu nosūtīt paziņojumu, neatkarīgi no iesaistītā finanšu instrumenta.

VIII. Piemērotības atbrīvojumam vispārīgie principi un kvalificēšanās kritēriji

42. Turpmāk minētie principi un kritēriji nav paredzēti tirgus uzturētāja darbību definīcijas¹ papildināšanai vai izmaiņai, bet gan kā standartu kopums, kas kompetentajai iestādei jāņem vērā, izvērtējot, vai personai, kas paziņo par atbrīvojumu saskaņā ar *SSR* 17. panta 5. punktu, ir tiesības to izmantot.

VIII.I. Vispārīgie principi

43. Kā iepriekš teikts, personai, kura vēlas izmantot atbrīvojumu saskaņā ar regulas 17. panta 1. punktu:
 - jābūt dalībnieci tirdzniecības vietā, kurā attiecīgo finanšu instrumentu atļauts tirgot vai tirgo un kurā šī persona veic tirgus uzturētāja darbības ar minēto instrumentu;
 - jāatbilst tirgus uzturētāja darbību vispārīgajiem noteikumiem un īpašajām prasībām, ko izvirza tirdzniecības vieta vai tirgus trešā valstī, ja attiecināms;
 - jāuztur rīkojumu un darījumu reģistri saistībā ar tirgus uzturētāja darbībām, kurām tā pieprasa atbrīvojumu, lai tās varētu viegli atšķirt no tirdzniecības darbībām savā vārdā;
 - jāievieš iekšējās procedūras attiecībā uz tirgus uzturētāja darbībām, kurām tā pieprasa atbrīvojumu, lai šīs darbības varētu tūlīt identificēt, un reģistrus, kas ir gatavi iesniegšanai kompetentajai iestādei pēc pieprasījuma;
 - jānodrošina efektīvi atbilstības un revīzijas resursi un sistēma, kas ļauj šai personai uzraudzīt tirgus uzturētāja darbības, kurām tā pieprasa atbrīvojumu;
 - jāspēj jebkurā laikā pierādīt kompetentajai iestādei, ka tās tirgus uzturētāja darbības atbilst pamatnostādņēs paredzētajiem principiem un kritērijiem.

VIII.II. Principi un kvalificēšanās kritēriji, kas būtu jāpieņem, “veicot publisku pastāvīgu divvirzienu kotāciju, kam ir salīdzināms apmērs un konkurētspējīgas cenas, tā rezultātā regulāri un nepārtraukti nodrošinot likviditāti tirgū” (2. panta 1. punkta k) apakšpunkta i) daļa

44. Vispārējais piemērojamais princips visām aktīvu klasēm ir tāds, ka personai, kas paziņo par nodomu izmantot atbrīvojumu tirgus uzturētāja darbībām saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta i) daļu, regulāri un nepārtraukti jānodrošina likviditāte tirgū, veicot publisku

¹ Jo īpaši šie kritēriji nav paredzēti, lai paplašinātu vai sašaurinātu tirgus uzturēšanas jomu, kas pašlaik ir definēta *MiFID* vai tiks definēta pēc *MiFID* pārskatīšanas.

pastāvīgu divvirzienu kotāciju, kam ir salīdzināms apmērs un konkurētspējīgas cenas. Svarīgi piebilst, ka klātbūtnes, cenu un apmēra prasības nav šķirtas, bet savstarpēji mijiedarbojas. 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta i) daļā paredzētās tirgus uzturētāja darbības, kas atbrīvotas saskaņā ar 17. pantu, būs tās, kurās persona piedāvās cenas, kas būs konkurētspējīgas un salīdzināmā apmērā atbilstoši prasītajiem kvalificēšanās kritērijiem vismaz uz norādīto obligāto klātbūtnes laiku, ja attiecināms.

45. *ESMA* uzskata par pareizu iekļaut šajā pamatnostādņu kopā kvalificēšanās kritērijus, saskaņā ar kuriem kompetentajām iestādēm būtu jānovērtē paziņojumi, kas iesniegti saskaņā ar 17. panta 5. punktu attiecībā uz akcijām un akciju atvasinātajiem instrumentiem, kurus tirgo tirdzniecības vietā. Laika gaitā *ESMA* var noteikt kritērijus citām aktīvu klasēm, uz ko attiecas regula. *ESMA* ņems vērā *MiFIR* un *MiFID* radītās izmaiņas tirgus uzturētāja definīcijā, lai nodrošinātu konsekveni Eiropas tiesībās. *ESMA* turpinās vērot attīstību tirgū un nākotnē var pārskatīt noteiktos kvalificēšanās kritērijus.
46. Attiecībā uz klātbūtni – personai, kura veic tirgus uzturētāja darbības saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta i) daļu, ir jābūt iekļautai rīkojumu reģistrā vai jāveic kotācijas tirdzniecības vietā attiecībā uz atbilstīgu akciju vai akciju atvasināto finanšu instrumentu daudzumu, kam tā pieprasa atbrīvojumu, pietiekami ilgā obligātā tirdzniecības perioda daļā. Šajā ziņā regula neprasa nepārtrauktību klātbūtni, lai gan paredz, ka klātbūtnei vajadzētu būt regulārai un pastāvīgai. Tādējādi klātbūtnei tirgū vajadzētu sastāvēt no:
 - a. kvalificējamu darbību veikšanas katru dienu, kad tirgus ir atvērts;
 - b. tādu rīkojumu iesniegšanas, kuri atbilst turpmāk minētajiem kritērijiem, ievērojot pamatotu biežumu un nepārtraucot tirgus uzturētāja darbību uz būtisku laika posmu vienas tirdzniecības sesijas laikā.
47. Attiecībā uz prasību veikt divvirzienu kotāciju, kam ir salīdzināms apmērs un konkurētspējīgas cenas, regula nenosaka, vai kotētajām cenām jābūt tikpat konkurētspējīgām pirkšanas/pārdošanas brīdī. Tādējādi *ESMA* uzskata, ka intervāls starp piedāvājumu un pieprasījumu, ko piedāvā persona, kura veic tirgus uzturētāja darbības, var būt asimetrisks, proti, tam var piemērot nobīdi no tirgus piedāvājuma un pieprasījuma intervāla viduspunkta, kas kotēts attiecīgajam finanšu instrumentam. Tādēļ cenu konkurētspēja var atšķirties no piedāvājuma un pieprasījuma konkrētā brīdī, atbilstīgi stratēģijas virziena nobīdei, ciktāl vienība, kas veic tirgus uzturētāja darbības, spēj sasniegt mērķi par likviditātes nodrošināšanu tirgū. Jebkurā gadījumā potenciālai asimetrijai nevajadzētu radīt situāciju, kurā piedāvājuma vai pieprasījuma cena zaudē konkurētspēju.
48. Ņemot vērā iepriekš teikto, attiecībā uz akcijām, kas kvalificējas kā likvidas akcijas saskaņā ar *MiFID*:
 - a. regulāra un pastāvīga klātbūtne tirgū būtu jāizprot kā tirgus uzturētāja darbību veikšana katru mēnesi vai katru dienu vismaz 80 % apmērā no kopējā tirdzniecības laika. Šādu klātbūtni laikā var samazināt gadījumos, kad rodas neparastas tirgus situācijas, kas definētas saskaņā ar attiecīgās tirdzniecības vietas noteikumiem. Attiecībā uz *MiFID* likvidajām akcijām, kuru cena nosakāma tikai tirdzniecības vietā rīkotā izsolē, jēdzienam par regulāru un pastāvīgu klātbūtni laikā nav tāda nozīme kā attiecībā uz akcijām, kuru tirdzniecība notiek pastāvīgi. Šādos gadījumos regulāras un pastāvīgas klātbūtnes kritērijs būtu jāvērtē vismaz salīdzinājumā ar standartiem, kas definēti atzītiem tirgus

uzturētājiem/instrumentu likviditātes nodrošinātājiem tās tirdzniecības vietas noteikumos, kurā šos instrumentus atļauts tirgot. Lai attiecībā uz šiem instrumentiem pieprasītu atbrīvojumu tirgus uzturētāja darbībām, personai vajadzētu izdot konkurētspējīgus pirkšanas un pārdošanas uzdevumus izsoles pirmsatklāšanas uzaicinājuma posmā, lai tās kotācijas būtu iekļautas, kad izsole beidzas un attiecīgam instrumentam tiek noteikta slēgšanas cena;

- b. konkurētspējīgām cenām būtu jāiekļaujas maksimālajās pieteikuma/piedāvājuma starpībās, ko prasa no tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem, kas atzīti saskaņā ar tās tirdzniecības vietas noteikumiem, kurā šīs cenas kotē attiecīgajiem instrumentiem. Gadījumos, kad tirdzniecības vieta neparedz noteikumus par maksimālo pieteikuma/piedāvājuma starpību atzītiem tirgus uzturētājiem vai likviditātes nodrošinātājiem, var atsaukties uz prasībām, kas iekļautas noteikumos par atzītiem tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem citā tirdzniecības vietā, kurā attiecīgo instrumentu aktīvi tirgo. Ja šāda alternatīva nav iespējama, pēdējais līdzeklis būtu mērīt konkurētspējīgo cenu kā procentuālu daļu no vidējās starpības, kas novērota attiecīgajam instrumentam vietā, kurā šo instrumentu tirgo. Uz jebkuru asimetriju starp pieteikumu un piedāvājumu cenām attiecas nosacījumi, kas iepriekš izklāstīti 47. punktā;
 - c. rīkojumu apmērs, ko tirgus uzturētāji norāda šajos rīkojumos vai kotāciju reģistrā, nedrīkst būt mazāks par apmēru, kas tiek prasīts no tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem, kuri atzīti saskaņā ar tās tirdzniecības vietas noteikumiem, kurā attiecīgās akcijas tirgo. Gadījumos, kad tirdzniecības vieta neparedz noteikumus par rīkojuma vai kotācijas apmēru atzītiem tirgus uzturētājiem vai likviditātes nodrošinātājiem, var atsaukties uz prasībām, kas iekļautas noteikumos par atzītiem tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem citā tirdzniecības vietā, kurā attiecīgo instrumentu aktīvi tirgo. Ja šāda alternatīva nav iespējama, pēdējais līdzeklis ir novērtēt tirgus uzturētāja statusā izdotā rīkojuma vai kotācijas apmēru saistībā ar vidējo tirdzniecības apmēru (*ATS*) attiecīgajam instrumentam.
49. Attiecībā uz akcijām, kas nekvalificējas kā likvidas akcijas saskaņā ar *MiFID*, un attiecībā uz akciju atvasinātajiem instrumentiem, ko tirgo tirdzniecības vietā:
- a. regulāras un pastāvīgas tirgus klātbūtnes prasība būtu jāvērtē salīdzinājumā ar standartiem, kas definēti tās tirdzniecības vietas noteikumos, kurā šos instrumentus atļauts tirgot, attiecībā uz šo instrumentu atzītiem tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem;
 - b. konkurētspējīgām cenām būtu jāiekļaujas maksimālajās pieteikuma/piedāvājuma starpībās, ko tirdzniecības vieta prasa no tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem. Uz jebkuru asimetriju starp pieteikumu un piedāvājumu cenām attiecas tie paši nosacījumi, kas iepriekš minēti 47. punktā;
 - c. rīkojumu apmērs nedrīkst būt ievērojami mazāks par to apmēru, kādu prasa no tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem, kas atzīti saskaņā ar tās tirdzniecības vietas noteikumiem, kurā attiecīgos instrumentus tirgo.

Attiecībā uz nelikvidām akcijām gadījumos, kad iepriekš minētā tirdzniecības vieta neparedz noteikumus par vienu no kritērijiem, kas b) un c) apakšpunktā noteikts atzītiem

tirgus uzturētājiem vai likviditātes nodrošinātājiem, var atsaukties uz prasībām, kas iekļautas noteikumos par atzītiem tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem citā tirdzniecības vietā, kurā attiecīgo instrumentu aktīvi tirgo.

Ja šāda alternatīva nav iespējama, kā pēdējais līdzeklis un atkarībā no attiecīgajiem kritērijiem:

- konkurētspējīgās cenas būtu jāmēra kā procentuāla daļa no vidējās starpības, kas novērota attiecīgajam instrumentam vietā, kurā šo instrumentu tirgo, vai arī gala rezultātā tām būtu jāiekļaujas maksimālajā pieteikuma/piedāvājuma starpībā, ko noteikusi tirdzniecības vieta;
- tirgus uzturētāja statusā izdoto rīkojumu vai kotāciju apmērs būtu jānovērtē saistībā ar vidējo tirdzniecības apmēru (*ATS*) attiecīgajam instrumentam vietā, kurā to tirgo.

Attiecībā uz akciju atvasinātajiem instrumentiem gadījumos, kad iepriekš minētā tirdzniecības vieta neparedz noteikumus par vienu no kritērijiem, kas a), b) un c) apakšpunktā noteikts atzītiem tirgus uzturētājiem vai likviditātes nodrošinātājiem, var atsaukties uz attiecīgām prasībām, kas iekļautas noteikumos par atzītiem tirgus uzturētājiem/likviditātes nodrošinātājiem citā tirdzniecības vietā, kurā aktīvi tirgo līdzīgus atvasinātus līgumus, ja tādi ir.

50. Persona var pierādīt savu atbilstību šiem kritērijiem, vai nu atsaucoties *ex post* uz vēsturisko tirdzniecību, vai *ex ante* uz tirdzniecību, ko tā plāno veikt nākotnē.
51. *ESMA* piedāvā, lai kompetentās iestādes pamatojas uz turpmāk izklāstīto metodi, novērtējot paziņojumus par nodomu izmantot atbrīvojumu:
 - a. ja persona var pierādīt, ka tā ir līgumslēdzēja puse tirgus uzturēšanas vai likviditātes nodrošināšanas līgumā vai programmā ar tirdzniecības vietu vai emitentu, kurš atbilst vai pārsniedz iepriekš minētos kritērijus, var pieļaut, ka kompetentā iestāde apstiprinās šīs personas iesniegto paziņojumu. Jāpiebilst, ka neatkarīgi no dalības līgumā šai personai tomēr vajadzētu atbilst attiecīgajiem kritērijiem saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunktu, piemēram, jābūt tirdzniecības vietas dalībnieci, jādarbojas kā galvenajai personai utt.;
 - b. ja persona nav līgumslēdzēja puse iepriekš minētā līgumā vai programmā, tai būtu jāiesniedz pierādījumi, ka tā atbilst iepriekš izklāstītajiem kritērijiem un citām prasībām, kas iekļautas 2. panta 1. punkta k) apakšpunktā.
52. Turklāt paziņojošai personai būtu jāspēj iesniegt papildu informāciju vai pierādījumus pēc kompetentās iestādes *ad-hoc* pieprasījuma. Proti:
 - a. pierādījumus par rīkojumu salīdzināmo apmēru;
 - b. pierādījumus par rīkojumos minēto cenu konkurētspēju;
 - c. pierādījumus par regulāru un pastāvīgu klātbūtni tirgū.

VIII.III. Principi un kvalificēšanās kritēriji, kas būtu jāpiemēro “savas parastās uzņēmējdarbības ietvaros izpildot klientu ierosinātus rīkojumus vai izpildot rīkojumus, reaģējot uz klienta pieprasījumu veikt tirdzniecību” (2. panta 1. punkta k) apakšpunkta ii) daļa)

53. Papildus 43. pantā noteiktajiem vispārīgajiem principiem attiecībā uz darbību galvenās personas statusā, izpildot klientu rīkojumus vai izpildot klientu pieprasījumus veikt tirgus uzturētāja darbības šīs regulas nolūkā, personai jāpierāda kompetentajai iestādei, ka tā ir ieguldījumu brokeru sabiedrība, kredītiestāde, trešās valsts vienība vai sabiedrība, kas minēta Direktīvas 2004/39/EK 2. panta 1. punktā l) apakšpunktā, un ka šī darbība ir un būs personas “parastās uzņēmējdarbības” daļa.
54. Lai kvalificētos atbrīvojumam šādā statusā, tirgus uzturētājiem:
- jānodrošina klientiem regulāra informācija par cenām vai jāuztur spēja iesniegt kotējumu, reaģējot uz klienta pieprasījumu; un
 - jābūt gataviem tirgoties ar klientiem pēc pieprasījuma.
55. Tādējādi kompetentā iestāde ņems vērā šādus apstākļus:
- vai un cik intensīvi persona jau patlaban bieži un sistemātiski darbojas ar attiecīgajiem finanšu instrumentiem, izpildot klientu rīkojumus vai reaģējot uz klientu pieprasījumiem. Ja tirgus uzturētāja darbību veic ar instrumentiem, kas tiek tirgoti *ad-hoc* un retumis, svarīgs ir apstāklis, vai tirgus uzturētājs visā savā darba laikā ir gatavs un spējīgs iesniegt klientiem cenas un ir gatavs tirdzniecībai, reaģējot uz klienta pieprasījumu, un vai viņš saprātīgā mērā paredz tirdzniecības iespējas ar jebkuru klienta pieprasīto instrumentu. Tiem jābūt iepriekš noteiktiem instrumentiem vai instrumentu kategorijām, piemēram, galvenajiem indeksiem vai regulētā tirgus instrumentiem. Pamatdarbības stratēģijas iesniegšana ir uzskatāma par atbilstošu pierādījumu, kas pamato vienreizējas darbības piemērotību atbrīvojumam saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta ii) daļu;
 - darbības (kurai pieprasa atbrīvojumu) mērogu salīdzinājumā ar kopējo šīs personas tirdzniecību savā vārdā;
 - ja šī persona vēl bieži un sistemātiski nedarbojas ar attiecīgajiem finanšu instrumentiem, izpildot klientu rīkojumus vai reaģējot uz klientu pieprasījumiem:
- vai ir pietiekams pamats gaidīt, ka šī persona to darīs turpmāk, un kāds ir šādas prognozes pamatojums un darbības pieņēmumi, kas to apliecina (tostarp saistībā ar darījumiem klientu vārdā ar citiem finanšu instrumentiem). Pietiekamu pamatojumu darījumiem ar konkrētiem finanšu instrumentiem var norādīt paziņojumā kompetentajām iestādēm.

VIII.IV. Prognozējošā riska ierobežošana saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta iii) daļu

56. Persona, kura darbojas kā galvenā persona, prognozējot klientu rīkojumus vai pieprasījumus, kas, visticamāk, īstenosies tuvākajā laikā, var izmantot tirgus uzturētāja atbrīvojumu tādā mērā, kādā prognozētā riska ierobežošana ir nepieciešama pašreizējo tirgus uzturētāja darbību veikšanai un netiek īstenota citu iemeslu dēļ, piemēram, spekulatīvos nolūkos. Ja prognozētais klienta rīkojums

vai kotācijas pieprasījums netiek saņemts, pozīcija, kas uzkrāta prognozētās ierobežošanas rezultātā, ātri un mērķtiecīgi jāatbrīvo (jebkurā gadījumā – iespējami drīz).

57. Tirgus uzturētājam jebkurā brīdī jāspēj pierādīt, ka tirdzniecība, prognozējot klienta pieprasījumus, atbilst darījumiem, kas veikti, īstenojot tirgus uzturētāja darbības.

IX. Atbrīvošanas process

58. Regulā paredzētā atbrīvojuma izmantošanas pamatā ir prasība paziņot par šādu nodomu. Tas nav atļaujas piešķiršanas vai licencēšanas process. Tomēr kompetentā iestāde, kas saņem paziņojumu, var aizliegt atbrīvojuma izmantošanu vai nu paziņojuma pieņemšanas brīdī, vai pēc tam, ja uzskata, ka atbrīvojuma nosacījumi vairs netiek pildīti.
59. Ņemot vērā atbrīvojuma plašo ģeogrāfisko jomu attiecībā uz konkrēto finanšu instrumentu un potenciālo ietekmi uz Eiropas tirgiem, vienīgi tā kompetentā iestāde, kas saņem paziņojumu par šo instrumentu, ir atbildīga par lēmumu aizliegt atbrīvojuma izmantošanu.
60. Turklāt saskaņā ar regulu atbildība par atbrīvojuma izmantošanas aizliegumu jāuzņemas tai kompetentajai iestādei, kas saņem paziņojumu. Tādēļ *ESMA* uzskata, ka jebkurš minētās kompetentās iestādes lēmums liegt kādai personai atbrīvojuma izmantošanu būtu jāpamato un jāsniedz rakstveidā.
61. Pamatojoties uz valsts normatīvajiem aktiem un neatkarīgi no tā, ka regula to neprasa, kompetentā iestāde, kas saņem paziņojumu par nodomu izmantot atbrīvojumu, var oficiāli atbildēt paziņojošajai personai, ka tā neiebilst pret minētā atbrīvojuma izmantošanu.
62. Tādēļ ir būtiski saskaņotā veidā piemērot regulas noteikumus attiecībā uz a) paziņojumu par nodomu izmantot atbrīvojumu; b) tā saturu; c) pieeju apstrādes paziņojumiem, ko saņem attiecīgās kompetentās iestādes; un d) pieeju atbrīvojuma novērtēšanas apstākļiem, kuru dēļ kompetentā iestāde var pieņemt lēmumu aizliegt atbrīvojuma izmantošanu, tostarp kritērijiem, lai izšķirtu, vai tas jādara, saņemot sākotnējo paziņojumu, vai pēc tam.

Paziņojums par nodomu

63. Kopīgā pieeja prasībām par informāciju, kas jāsniedz paziņojumā par nodomu izmantot atbrīvojumu, būtu jāsaņem tā, lai nodrošinātu pietiekamas informācijas sniegšanu kompetentajām iestādēm. Šai informācijai būtu jāļauj tām efektīvi veikt paziņojuma novērtēšanas procesu, vienlaikus neizvirzot nesamērīgas paziņošanas prasības personām, kuras vēlas izmantot atbrīvojumu.
64. Paziņojums jāiesniedz attiecīgai kompetentai iestādei elektroniskā formātā, aizpildot veidni, kas pievienota I un II pielikumā, valodā(-s), kas pieņemama(-s) šai kompetentajai iestādei attiecīgajā dalībvalstī, un saņemšana ir jāapstiprina rakstveidā, ja tā paredz minētās dalībvalsts juridiskā un regulatīvā sistēma. Iesniedzot papildu pievienotos dokumentus, tos var iesniegt valodā, ko pieņemts lietot starptautisko finanšu jomā.
65. Atkarībā no atbrīvojuma veida (pilnvarotam primārajam tirgotājam vai tirgus uzturētāja darbībām) paziņojošai personai vajadzētu sniegt šādu informāciju:

- a. attiecībā uz pilnvarotu primāro tirgotāju:
 - i. dati par paziņojuma iesniedzēju;
 - ii. informācija par paziņojuma iesniedzēja kontaktpersonu;
 - iii. nolīguma/atzišanas dokumenta kopija, kas parakstīts ar valsts emitentu vai personu, kura darbojas viņa vārdā.

- b. attiecībā uz tirgus uzturētāja darbībām:
 - iv. dati par paziņojuma iesniedzēju;
 - v. informācija par paziņojuma iesniedzēja kontaktpersonu;
 - vi. paziņojuma iesniedzēja statuss:
 - 1. kredītiestāde;
 - 2. ieguldījumu brokeru sabiedrība;
 - 3. trešās valsts persona; vai
 - 4. sabiedrība, kas minēta Direktīvas 2004/39/EK 2. panta 1. punkta l) apakšpunktā.
 - vii. tirgus, kurā paziņojuma iesniedzējs ir dalībnieks;
 - viii. darbību apraksts, norādot konkrēto statusu saskaņā ar regulas 2. panta 1. punkta k) apakšpunktu:
 - 1. statuss saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta i) daļu;
 - 2. statuss saskaņā ar 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta ii) daļu un klientu atbalsta pakalpojumu būtību:
 - a. izpilda klientu ierosinātos rīkojumus;
 - b. reaģē uz klientu pieprasījumiem par tirdzniecību.
 - ix. katram statusam – finanšu instruments(-i), attiecībā uz kuru(-iem) iesniedz paziņojumu par nodomu izmantot atbrīvojumu. Tas var būt atsevišķu finanšu instrumentu saraksts vai nepārprotams apraksts par attiecīgajiem instrumentiem (piemēram, *FTSE 100* konkrētā datumā), ja to rezultāts ir noslēgts konkrētu instrumentu saraksts un kompetentā iestāde, kas saņem paziņojumu, var viennozīmīgi identificēt visus atsevišķos instrumentus, kam deklarē atbrīvojumu;
 - x. esošas līgumiskas vienošanās gadījumā par tirgus uzturētāja pakalpojumu sniegšanu – apraksts par galvenajiem līgumā paredzētajiem pienākumiem un darbībām vai šā līguma kopija;

- xi. ja tirgus uzturētāja darbības veic ar instrumentiem, kas minēti 30. punktā, piemēram, *ETF*, biržā kotētiem atvasinātiem instrumentiem utt. – atbilstošā finanšu instrumentu kategorija saskaņā ar Komisijas deleģētās regulas (ES) Nr. 918/2012 I pielikuma 1. un 2. daļu;
- xii. ja nav iespējams pierādīt iepriekšējas tirgus uzturētāja darbības ar konkrētu finanšu instrumentu (piemēram, *IPO*, nodoms sākt jaunu tirgus uzturētāja darbību ar jaunu finanšu instrumentu utt.):
 1. attiecībā uz tirgus uzturētāja darbībām 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta i) daļas statusā – norāde par paredzamajiem dienas apjomiem tirgus uzturētāja darbībās ar finanšu instrumentu;
 2. attiecībā uz tirgus uzturētāja darbībām 2. panta 1. punkta k) apakšpunkta ii) daļas statusā – norāde par paredzamajiem nedēļas apjomiem tirgus uzturētāja darbībās ar finanšu instrumentu.

66. Attiecībā uz atbrīvojumu pilnvarotam primārajam tirgotājam vai tirgus uzturētāja darbībām paziņojuma iesniedzēja statuss (ieguldījumu brokeru sabiedrība, kredītiestāde, tirgus dalībnieks) ir apstākļi, kas būtu rūpīgi jāizvērtē un vairākkārt jāpārbauda, pamatojoties uz pierādījumiem, ko iesniedz paziņojošā persona.
67. Jāpiebilst, ka šāds novērtējums būs sarežģītāks attiecībā uz trešo valstu personām – papildus izpētei, vai pieteikuma iesniedzēja trešās valsts tirgus ir atzīts par līdzvērtīgu, var būt nepieciešama sadarbība un informācijas apmaiņa ar trešās valsts regulatoriem, un tā ir jāveic saskaņā ar regulas 38. panta noteikumu.

Atbrīvojuma nosacījumu uzraudzība

68. Saskaņā ar 17. panta 9. punktu un 17. panta 10. punktu persona, kas iesniegusi paziņojumu saskaņā ar 17. panta 5. vai 6. punktu, iespējami drīz rakstiski paziņo savas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei par visām izmaiņām, kas ietekmē tās tiesības izmantot atbrīvojumu. Ņemot vērā paziņotās izmaiņas, kompetentā iestāde divu nedēļu laikā novērtē, vai attiecīgās darbības joprojām kvalificējas atbrīvojuma saņemšanai.
69. Kopīgas uzraudzības pieejas un prakses ietvaros kompetentās iestādes var pēc savas iniciatīvas veikt tematisku izvērtēšanu, lai jebkurā brīdī pārliecinātos, vai fiziskās vai juridiskās personas darbības atbilst atbrīvojuma nosacījumiem.

Ārkārtas pasākumu īpašā situācija

70. Ja ārkārtas apstākļos kompetentā iestāde ievieš kādu pagaidu pasākumu, izmantojot savas pilnvaras, kas paredzētas regulas V nodaļas 1. iedaļā, un pārkāpjot parasto kārtību, tā var pieņemt lēmumu atbrīvojot tirgus uzturētāja darbības vai primārās tirdzniecības darbības no pasākumiem. Šādas pilnvaras ir tikai iestādei, kas ievieš pasākumu. Jo īpaši kompetentā iestāde var izmantot noteikta līmeņa pilnvaras, pieņemot lēmumu par šādu atbrīvojumu. Neskarot citus izņēmumus, ko nosaka kompetentā iestāde, ja šādu izņēmumu piemēro tirgus uzturētāja darbībām, tās jāizprot tā, kā definēts regulā.

Kompetento iestāžu sadarbība

71. Kā paredzēts regulā, atbrīvojumu piešķir paziņojuma iesniedzēja attiecīgā kompetentā iestāde, bet trešās valsts personai – tās tirdzniecības vietas kompetentā iestāde, kurā notiek lielākā daļa šīs vienības tirdzniecības, un to atzīst visā Savienībā.
72. Tomēr ir iespējams, ka par noteiktiem finanšu instrumentiem tirgus vietējā iestāde (kas paziņojuma iesniedzējam ir uzņēmēja iestāde) var iegūt vispusīgākus datus, lai pārbaudītu faktisko stāvokli tirgus uzturētāja darbībām, kurām piešķir atbrīvojumu. Proti, veicot tirdzniecības darbību ikdienas uzraudzību vietējā tirgū, uzņēmēja iestāde var iegūt pierādījumus par konkrētās personas veikto tirgus uzraudzītāja darbību aizdomīgu neatbilstību atbrīvojuma nosacījumiem. Šādā gadījumā uzņēmēja iestāde iesniedz attiecīgus pierādījumus piederības iestādei.
73. Piederības kompetentā iestāde pēc iesniegto pierādījumu izskatīšanas un analīzes uzņemas turpmāku sadarbību saskaņā ar regulas 35. un 37. pantu.
74. Nesaskaņas starp kompetentajām iestādēm jārisina saskaņā ar *ESMA* Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. panta noteikumiem.

X. Pārejas pasākumi

75. Saskaņā ar regulas 17. panta 14. punktu paziņojumu kompetentajai iestādei var iesniegt jebkurā laikā 60 kalendārās dienās pirms 2012. gada 1. novembra. Tomēr paziņojumus, kas iesniegti pirms šo pamatnostādņu stāšanās spēkā un neatbilst šeit noteiktajām prasībām, izskata un novērtē saskaņā ar pamatnostādņēs iekļautajiem noteikumiem sešu mēnešu laikā pēc pamatnostādņu piemērošanas.
76. Jāpiebilst, ka regula neparedz priekšgājēja tiesības attiecībā uz tirgus uzturētāja atbrīvojumiem, kas piešķirti pirms minētās regulas piemērošanas. Tādēļ personām, kuru darbības bija atbrīvotas no valsts īsās pārdošanas režīma pirms regulas piemērošanas sākuma, būtu jāpaziņo rakstveidā attiecīgajām kompetentajām iestādēm par savu nodomu izmantot atbrīvojumu saskaņā ar regulas 17. panta 1. punktu.

I pielikums

Paziņojums par nodomu izmantot atbrīvojumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 236/2012 par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem 17. panta 3. punktu

1	Dati par PAZIŅOJUMA IESNIEDZĒJU	
a)	Vārds UZVĀRDS Uzņēmuma pilns nosaukums	
b)	BIC kods (ja ir)	
c)	Valsts	
d)	Adrese	
2	Kontaktpersona	
a)	Vārds Uzvārds	
b)	Tālruņa numurs	
c)	Faksa numurs	
d)	E-pasta adrese	
3	Finanšu instruments	
	Valsts parāda instrumenta emitenta apraksts (sniedziet informāciju uz īpašas izklājlapas, uzskaitot valsts emitentus CSV formātā)	

Datums un paraksts _____

SVARĪGI!

Šā paziņojuma veidlapa ir derīga tikai, iesniedzot kopā ar nolīguma/atzišanas dokumenta kopiju, kas parakstīts ar valsts emitentu vai personu, kura darbojas viņa vārdā

II pielikums

Paziņojums par nodomu izmantot atbrīvojumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 236/2012 (2012. gada 14. marts) par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem 17. panta 1. punktu

1	Dati par PAZIŅOJUMA IESNIEDZĒJU	
a)	Vārds UZVĀRDS Uzņēmuma pilns nosaukums	
b)	<i>BIC</i> kods (ja ir)	
c)	Valsts	
d)	Adrese	
2	Kontaktpersona	
a)	Vārds Uzvārds	
b)	Tālruņa numurs	
c)	Faksa numurs	
d)	E-pasta adrese	

3	Informācija par tirgus uzturēšanu	
a)	STATUSS (paziņojuma iesniedzēja statuss – kredītiestāde, ieguldījumu brokeru sabiedrība, trešās valsts vienība vai sabiedrība, kas minēta Direktīvas 2004/39/EK 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā)	
b)	DALĪBA TIRGŪ (tirdzniecības vieta(-s), kur ir dalībnieks)	
c)	DETALIZĒTS DARBĪBAS APRAKSTS SASKAŅĀ AR 2. PANTA 1. PUNKTA k) APAKŠPUNKTU vai NORĀDE PAR PAREDZĒTAJĀM DARBĪBĀM SASKAŅĀ AR 2. PANTA 1. PUNKTA k) APAKŠPUNKTU	
d)	FINANŠU INSTRUMENTS(-I) (sniedziet informāciju uz īpašas izklājlapas CSV formātā)	
	i) INSTRUMENTS (akcija, valsts parāda instrumenta emitents, CDS)	
	ii) INSTRUMENTA KATEGORIJA, kam veic tirgus uzturētāja darbības – tikai, ja atšķiras no i) punkta (saskaņā ar finanšu instrumenta/pamata instrumenta apzīmējumu)	
e)	LĪGUMISKĀS VIENOŠANĀS APRAKSTS (galvenie pienākumi un darbības)	

Datums un paraksts _____

III pielikums

Izklājlapas (CSV datnes) formāts lietošanai kopā ar paziņojuma veidlapām par nodomu izmantot atbrīvojumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 236/2012 (2012. gada 14. marts) par īso pārdošanu un dažiem kredītriska mijmaiņas darījumu aspektiem 17. panta 1. punktu un 17. panta 3. punktu

Informējošās kompetentās iestādes nosaukums:

Paziņojuma iesniedzēja nosaukums:

ID kods* (piem., BIC kods):

* Norādiet, kāds kods iesniegts, ja tas nav BIC kods.

Attiecībā uz akcijām

Nr.	ISIN	Emitenta nosaukums	Dalība tirgū (attiecībā uz 17. panta 1. punktu)
1			
2			
3			
4			
...			

Attiecībā uz valsts parādzīmēm

Nr.	Valsts emitenta nosaukums	Dalība tirgū (17. panta 1. punkts)
1		
2		
3		
4		
...		

Attiecībā uz valsts CDS

Nr.	Valsts emitenta nosaukums	Dalība tirgū (17. panta 1. punkts)
1		
2		
3		
4		
...		

Attiecībā uz instrumentiem, kas nav akcijas, valsts parāda instrumenti vai valsts CDS un rada īsās vai garās pozīcijas

Nr.	Kategorija (Komisijas deleģētās regulas (ES) Nr. 918/2012 I pielikuma 1. un 2. daļa)	Finanšu pamata instruments
1		
2		
3		
4		
...		